

L'INAF haurà d'aportar als tribunals l'informe que declarava que BPA era inviable i que fins ara s'havia amagat

El Constitucional dóna la raó als accionistes majoritaris del banc intervingut i conclou que s'ha vulnerat el dret a un procés degut · La família Cierco havia impugnat la decisió de l'AREB d'optar per la resolució del banc en base a un document del supervisor del qual no se'n sap res · El TC anul·la les decisions de la Batllia i el Tribunal Superior sobre el treball que el supervisor ha ocultat

ANDORRA LA VELLA, 16 DE MAIG DEL 2016.-L'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF) haurà de facilitar als tribunals l'informe que presumptament elaborat el 24 d'abril de l'any passat arribava a la conclusió que Banca Privada d'Andorra (BPA) era inviable des del punt de vista financer. Aquest informe va ser la base sobre la qual l'Agència estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB) va decidir optar per la resolució del banc intervingut. Fins ara, però, i de manera reiterada, l'INAF havia ocultat aquest document. I ni la secció administrativa de la Batllia ni la sala competent del Tribunal Superior (TS) tampoc no l'havien sol·licitat amb la corresponent diligència. Però finalment el Tribunal Constitucional (TC), donant la raó als màxims accionistes de BPA, exigeix que en el marc de la causa “no pot faltar l'informe en qüestió, acompanyat de totes les dades rellevants que duguin al millor esclariment” del cas.

El TC ha declarat en una sentència dictada recentment que s'ha vulnerat el dret a un procés degut dels germans Higiní i Ramon Cierco. I la vulneració se sustenta en el fet, justament, que un informe tan crucial per a la determinació de si calia o no resoldre BPA no hagi vist mai la llum pública, ni tan sols en la tramitació d'una causa judicial que pretenia impugnar el treball elaborat per l'INAF. L'estimació de les pretensions dels recurrents és parcial perquè el Constitucional no entra a valorar si s'han pres les decisions adequades o no i si l'informe del supervisor era un mer tràmit o, en canvi, tenia una rellevància cabdal com sustenten els recurrents.

Però l'Alt tribunal és molt clar en la fonamentació de la resolució judicial dictada el passat 9 de maig: “Resulta indispensable que el tan discutit informe estigui incorporat a les actuacions de manera autèntica, literal i íntegra. Però aquest no és el cas. L'informe no hi és i només se'n té notícia de manera indirecta.” Per tant, “la manca d'aquestes dades ha produït la mutilació essencial que vicia de nul·litat insubsanable les decisions adoptades amb posterioritat i que ocasiona per raons d'ordre públic constitucional la nul·litat de tot allò que s'ha actuat a partir del

moment immediatament posterior a la presentació de la demanda a la Batllia”. Així, el TC no només exigeix a l’INAF que aporti l’informe ocultat; també anul·la les decisions del Tribunal de Batlles i de la sala administrativa del Tribunal Superior, que acceptaven l’actuació de l’organisme supervisor amagant l’informe.

L’argumentació

El Constitucional deixa clar que no pot entrar a valorar, perquè no és el que li pertoca, aquelles qüestions que ha de resoldre la jurisdicció ordinària (si l’informe era un acte preparatori o no, quina era la decisió que havia d’adoptar l’AREB en funció d’aquell treball de l’INAF...), tampoc no dubta que inicialment les decisions de la Batllia i el TS estiguin ben fonamentades. Però troba a faltar l’informe amagat. “Allò que és problemàtic és la no aportació a les actuacions de l’informe de l’INAF. Hem de recordar que tots, o la major part dels problemes plantejats en les actuacions judicials precedents giren al voltant de l’informe del 24 d’abril del 2015 de l’INAF”.

Recorda el TC que malgrat que al seu dia tant els accionistes majoritaris de BPA com altres membres del consell d’administració van sol·licitar expressament aquell informe, “no consten en les actuacions els arguments detallats que van dur a aquesta determinació tan transcendent. S’ignora també si aquesta era la única conclusió amb caràcter formal i categòric. Tampoc consta a quina entitat anava adreçat l’informe, ni a quins efectes; ni les circumstàncies concretes de l’informe en si mateix, del seu encàrrec, preparació i aprovació, ni les firmes que l’avalaven, etc., així com tampoc si durant tota la tramitació es van complir les exigències legals”.

Per tot plegat, que “un document tan essencial i debatut no figuri en les actuacions, tot i que hagués hagut de ser aportat” vulnera els drets dels accionistes majoritaris de BPA. “La posició dels recurrents presenta suficient recolzament constitucional i l’empara ha de ser atorgada”, decideix el tribunal en una causa de la qual ha estat ponent el magistrat Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona. Per tant, s’exigeix “aportar a les actuacions d’origen l’expedient administratiu complet original o mitjançant fotocòpies compulsades i autoritzades”. I si alguna de les parts ho vol -i els accionistes majoritaris així ho faran- que es reiniciï el plet just en el moment posterior a la presentació de la demanda d’impugnació de l’informe de l’INAF, ja que les resolucions de la Batllia i el TS, com s’ha dit, queden anul·lades.

Els antecedents

El 12 de maig del 2015, els accionistes majoritaris de BPA i diversos components més del consell d’administració del banc van impugnar, entre altres, l’informe de l’INAF, de 24 d’abril, que conclouia que l’entitat intervinguda era inviable. Aquest informe era la clau de volta que adduïa l’AREB per decidir resoldre el banc i no reestructurar-lo, per exemple. Primer la Batllia -el 17 de juliol- i després el TS -el 9 d’octubre- van coincidir en considerar que aquell estudi no es podia impugnar perquè era “un acte preparatori no recurrible”. I que l’únic que es podia impugnar era la decisió pròpia de l’AREB, això és, la decisió de resoldre el banc. També es mantenia que l’agència estatal tenia potestat per decidir en funció o no del que digués el supervisor.

Però els accionistes majoritaris de BPA sempre han defensat que la denominada ‘Llei de l’AREB’ obliga aquest organisme a sol·licitar l’informe a l’INAF i que en funció del resultat d’aquest treball, sí o sí, l’agència ha d’acordar la resolució del banc, com va ser el cas. A més, l’esmentada llei (article 62.1), estableix que els actes i decisions de l’INAF són directament impugnables davant els tribunals. Per tant, “¿quin sentit tindria aquest article si després es cataloguen totes les decisions de l’INAF com a actes preparatoris?”, es demanaven en el recurs d’empara els demandants.

I els recurrents recordaven també en la demanda constitucional -a la qual òbviament s’oposava la fiscalia- que “ni els tribunals, ni aquesta part han tingut accés a aquest informe, i els tribunals un conclòs que aquest informe no era un acte administratiu recurrible sense ni tan sols haver tingut l’oportunitat d’analitzar-ne el contingut” amb la qual cosa els accionistes majoritaris de BPA i altres

interessats en el procés es veien abocats “a recórrer un acte administratiu el contingut del qual s’amaga als afectats amb la connivència dels tribunals”. Ara, amb l’estimació del recurs, el Tribunal Constitucional posa una primera pedra perquè es pugui solucionar la violació dels drets dels germans Cierco: l’INAF haurà d’ensenyar allò que pretenia amagar.